

EURÓPSKA RADA

**V Bruseli 27. júna 2014
(OR. en)**

EUCO 79/14

**CO EUR 4
CONCL 2**

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady

Komu: Delegácie

Predmet: **EURÓPSKA RADA
26. a 27. JÚNA 2014**

ZÁVERY

Delegáciám v prílohe zasielame závery Európskej rady (26. – 27. júna 2014).

Európska rada sa dohodla, že Európskemu parlamentu za kandidáta na predsedu Európskej komisie navrhne Jeana-Clauda Junckera. V tejto súvislosti schválila strategický program kľúčových priorít na nasledujúcich päť rokov. Vyzvala inštitúcie EÚ a členské štáty, aby tieto priority v plnej miere začlenili do svojej práce.

Európska rada vymedzila strategické usmernenia pre legislatívne a operačné plánovanie na nasledujúce roky v rámci priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (pozri kapitolu I) a zaoberala sa tiež niektorými súvisiacimi horizontálnymi otázkami. Uzavrela európsky semester 2014 a vyzvala, aby sa vyvinulo ďalšie úsilie na posilnenie kapacity Európy v oblasti rastu a tvorby väčšieho počtu pracovných miest. Európska rada zhodnotila pokrok, ktorý sa dosiahol v súvislosti s konečným rozhodnutím o rámci politik v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030, ktoré sa má prijať v októbri, a podporila okamžité vykonanie súboru najnaliehavejších opatrení na posilnenie odolnosti Európy a na zvýšenie jej energetickej bezpečnosti. V rámci príprav októbrového zasadnutia Európskej rady požiadala Radu, aby preskúmala ďalšie strednodobé až dlhodobé opatrenia na posilnenie energetickej bezpečnosti EÚ.

Európska rada uvítala podpísanie dohôd o pridružení medzi Európskou úniou a Gruzínskom a Moldavskou republikou zahŕňajúcich ustanovenia o prehĺbených a komplexných zónach voľného obchodu, ako aj podpísanie zvyšku dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Ukrajinou zahŕňajúcej ustanovenia o prehĺbenej a komplexnej zóne voľného obchodu.

I. SLOBODA, BEZPEČNOSŤ A SPRAVODLIVOSŤ

1. Jedným z hlavných cieľov Únie je vybudovať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc, v rámci ktorého sa v plnej miere dodržiavajú základné práva. Na tento účel je potrebné prijať ucelené politické opatrenia v súvislosti s azylom, prísťahovalectvom, hranicami a policajnou a justičnou spoluprácou v súlade so zmluvami a príslušnými protokolmi k nim.
2. Všetky rozmery Európy, ktorá chráni svojich občanov a osobám na území Únie aj mimo neho poskytuje efektívne práva, sú navzájom prepojené. Úspech alebo neúspech v jednej oblasti závisí od výsledkov dosiahnutých v iných oblastiach, ako aj od synergii so súvisiacimi oblasťami politiky. Odpoveď na mnohé výzvy v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti spočíva vo vzťahoch s tretími krajinami, čo si vyžaduje zlepšenie prepojenia medzi vnútornými a vonkajšími politikami EÚ. Túto skutočnosť je potrebné zohľadniť v rámci spolupráce medzi inštitúciami a orgánmi EÚ.

3. Celkovou prioritou je v súčasnosti na základe minulých programov konzistentne transponovať, účinne vykonávať a konsolidovať existujúce právne akty a politické opatrenia. Kľúčové bude zintenzívnenie operačnej spolupráce pri súčasnom využití potenciálu inovácií v oblasti informačných a komunikačných technológií, posilnenie úlohy jednotlivých agentúr EÚ a zabezpečenie strategického využívania finančných prostriedkov EÚ.
4. Pri ďalšom rozvoji priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v nasledujúcich rokoch bude rozhodujúce zaistiť ochranu a presadzovanie základných práv vrátane ochrany osobných údajov, riešiť zároveň otázky v oblasti bezpečnosti, a to aj vo vzťahoch s tretími krajinami, a prijať do roku 2015 pevný všeobecný rámec EÚ na ochranu údajov.
5. Únia vzhľadom na výzvy, ktorým čelí, akými sú napríklad nestabilita v mnohých častiach sveta, ako aj globálne a európske demografické trendy, potrebuje účinnú a dobre riadenú politiku v oblasti migrácie, azylu a hraníc, ktorá v súlade s článkom 80 ZFEÚ a jeho efektívnym vykonávaním vychádza zo zásad solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti zakotvených v zmluve. Potrebný je komplexný prístup, ktorým by sa optimalizovali prínosy legálnej migrácie a ponúkla ochrana tým, ktorí ju potrebujú, a zároveň by sa rázne riešila neregulárna migrácia a účinne riadili vonkajšie hranice EÚ.
6. Aby Európa zostala atraktívnou destináciou pre talentovaných a odborne spôsobilých ľudí, musí vypracovať stratégie na maximalizáciu príležitostí legálnej migrácie prostredníctvom koherentných a účinných pravidiel a na základe dialógu s podnikateľskou komunitou a sociálnymi partnermi. Únia by tiež mala podporiť úsilie členských štátov zamerané na uskutočňovanie aktívnych integračných politík, ktoré posilňujú sociálnu súdržnosť a hospodársku dynamiku.

7. Závazok Únie v oblasti medzinárodnej ochrany si vyžaduje silnú európsku azylovú politiku založenú na zásadách solidarity a zodpovednosti. Absolútnou prioritou je úplná transpozícia a účinné vykonávanie spoločného európskeho azylového systému. To by malo viesť k vysokým spoločným štandardom a intenzívnejšej spolupráci, a tým k vytvoreniu rovnakých podmienok, v rámci ktorých budú mať žiadatelia o azyl rovnaké procesné záruky a ochranu v celej Únii. Zároveň by sa mala posilniť úloha Európskeho podporného úradu pre azyl (EASO), najmä pri podporovaní jednotného uplatňovania *acquis*. Zblíženie postupov posilní vzájomnú dôveru a umožní v budúcnosti pristúpiť k ďalším krokom.
8. Riešenie základných príčin tokov neregulárnej migrácie je zásadnou súčasťou migračnej politiky EÚ. Spoločne s predchádzaním neregulárnej migrácii a jej potláčaním to pomôže zabráňovať stratám na životoch migrantov, ktorí sa vydávajú na nebezpečnú cestu. K udržateľnému riešeniu možno dospieť len intenzívnejšou spoluprácou s krajinami pôvodu a tranzitu, a to aj prostredníctvom poskytovania pomoci na posilnenie ich kapacít v oblasti riadenia migrácie a hraníc. Migračné politiky sa musia stať oveľa významnejšou neoddeliteľnou súčasťou vonkajšej a rozvojovej politiky Únie, musí sa v súvislosti s nimi uplatňovať zásada „viac za viac“ a musia vychádzať z globálneho prístupu k migrácii a mobilite. Dôraz by sa mal klásť na tieto prvky:
- posilnenie a rozšírenie regionálnych programov ochrany, najmä v blízkosti regiónov pôvodu, v úzkej spolupráci s vysokým komisárom OSN pre utečencov; mali by sa zvýšiť príspevky ku globálnemu úsiliu v oblasti presídľovania, najmä vzhľadom na pretrvávajúcu krízu v Sýrii;
 - ráznejšie riešenie otázky prevádzačstva a obchodovania s ľuďmi s dôrazom na prioritné krajiny a trasy;
 - vypracovanie účinnej spoločnej politiky návratu a presadzovanie záväzkov v oblasti readmisie, ktoré sú súčasťou dohôd s tretími krajinami;
 - úplné vykonávanie opatrení, ktoré identifikovala osobitná skupina pre Stredozemie.

9. Schengenský priestor, ktorý ľuďom umožňuje cestovať bez kontrol na vnútorných hraniciach, a nárast počtu osôb cestujúcich do EÚ si v záujme zabezpečenia silnej ochrany vyžadujú účinné riadenie spoločných vonkajších hraníc EÚ. Únia musí mobilizovať všetky nástroje, ktoré má k dispozícii, aby podporila členské štáty pri plnení ich úlohy. Na tento účel:
- integrované riadenie vonkajších hraníc by sa malo nákladovo efektívnym spôsobom zmodernizovať, aby sa zabezpečilo inteligentné riadenie hraníc so systémom vstup/výstup a programom registrovaných cestujúcich, a to s podporou novej Agentúry pre rozsiahle informačné systémy (eu-LISA);
 - agentúra Frontex by ako nástroj európskej solidarity v oblasti riadenia hraníc mala zintenzívniť svoju operačnú pomoc, najmä na účely podpory členských štátov, ktoré čelia veľkému tlaku na vonkajších hraniciach, a posilniť svoje schopnosti v oblasti reakcie na rýchly vývoj v migračných tokoch, využívajúc pritom v plnej miere nový Európsky systém hraničného dozoru EUROSUR;
 - v súvislosti s dlhodobým vývojom agentúry Frontex by sa mala preskúmať možnosť zriadenia Európskeho systému pohraničnej stráže na účely zlepšenia spôsobilostí kontroly a dozoru na našich vonkajších hraniciach.

Zároveň je potrebné zmodernizovať spoločnú vízovú politiku, a to uľahčením legitímneho cestovania a posilnením miestnej schengenskej konzulárnej spolupráce, pričom by sa mala zachovať vysoká úroveň bezpečnosti a zaviesť nová správa schengenského priestoru.

10. Je nevyhnutné zaistiť pre európskych občanov skutočný priestor bezpečnosti prostredníctvom operačnej policajnej spolupráce a predchádzania závažnej a organizovanej trestnej činnosti vrátane obchodovania s ľuďmi, prevádzachťva a korupcie a boja proti nim. Súčasne je potrebná účinná politika EÚ v oblasti boja proti terorizmu, v rámci ktorej všetky zainteresované strany úzko spolupracujú a ktorá spája vnútorné a vonkajšie aspekty boja proti terorizmu. V tejto súvislosti Európska rada opätovne potvrdzuje úlohu koordinátora EÚ pre boj proti terorizmu. Únia by mala v rámci boja proti trestnej činnosti a terorizmu podporiť vnútroštátne orgány mobilizovaním všetkých nástrojov justičnej a policajnej spolupráce a posilnením koordinačnej úlohy Europolu a Eurojustu, okrem iného aj:
- preskúmaním a aktualizáciou stratégie vnútornej bezpečnosti do polovice roku 2015;
 - zlepšením cezhraničnej výmeny informácií vrátane informácií z registra trestov;
 - ďalším rozvojom komplexného prístupu ku kybernetickej bezpečnosti a počítačovej kriminalite;
 - predchádzaním radikalizácii a extrémizmu a opatreniami na riešenie fenoménu zahraničných bojovníkov vrátane účinného využívania existujúcich nástrojov na výstrahu pre celú EÚ a vypracovania nástrojov, akým je napríklad systém osobných záznamov o cestujúcom EÚ.
11. Hladké fungovanie skutočného európskeho priestoru spravodlivosti, v ktorom sa rešpektujú rozličné právne systémy a tradície členských štátov, je pre EÚ kľúčové. V tejto súvislosti by sa mala ešte viac posilniť vzájomná dôvera členských štátov v ich systémy súdnictva. Zdravá európska politika v oblasti spravodlivosti prispeje k hospodárskemu rastu tým, že podnikom a spotrebiteľom pomôže využívať prínosy dôveryhodného podnikateľského prostredia v rámci vnútorného trhu. Je potrebné prijať tieto ďalšie opatrenia:
- podporiť konzistentnosť a jednoznačnosť právnych predpisov EÚ pre občanov a podniky;
 - zjednodušiť prístup k spravodlivosti; podporovať účinné prostriedky nápravy a využívanie technologických inovácií vrátane elektronickej justície;

- pokračovať v úsilí o posilnenie práv obvinených a podozrivých osôb v trestnom konaní;
 - preskúmať posilnenie práv osôb, najmä detí, v konaniach v záujme uľahčenia výkonu rozsudkov v oblasti rodinného práva a v občianskych a obchodných veciach, ktoré majú cezhraničné dôsledky;
 - posilniť ochranu obetí;
 - zlepšiť vzájomné uznávanie rozhodnutí a rozsudkov v občianskych a trestných veciach;
 - posilniť výmenu informácií medzi orgánmi členských štátov;
 - bojovať proti podvodnému konaniu a škodám na rozpočte EÚ, a to aj prostredníctvom pokroku v rokovaní o Európskej prokuratúre;
 - uľahčiť cezhraničné činnosti a operačnú spoluprácu;
 - zlepšiť odbornú prípravu odborníkov z praxe;
 - zmobilizovať odborné poznatky príslušných agentúr EÚ, ako napríklad Eurojustu a Agentúry pre základné práva (FRA).
12. Právo občanov EÚ na voľný pohyb a pobyt a ich právo pracovať v iných členských štátoch je ako jednu zo základných slobôd Európskej únie potrebné chrániť, a to aj proti prípadnému zneužívaniu alebo podvodným nárokom.
13. Európska rada vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby zabezpečili vhodné legislatívne a operačné opatrenia nadväzujúce na tieto usmernenia, pričom v roku 2017 sa uskutoční preskúmanie v polovici trvania.

II. RAST, KONKURENCIESCHOPNOSŤ A ZAMESTNANOSŤ

A. EURÓPSKY SEMESTER

14. Nedávne známky oživenia hospodárstva sú povzbudzujúce a dokazujú, že spoločné úsilie členských štátov a inštitúcií EÚ prináša ovocie. Začína sa vracat' rast a zamestnanosť mierne rastie, hoci v mnohých častiach Európy je nezamestnanosť – najmä nezamestnanosť mladých ľudí – stále na bezprecedentnej a neprijateľnej úrovni. Veľkým problémom naďalej zostávajú chudoba a sociálne vylúčenie.
15. Vďaka úsiliu členských štátov sa dosiahol pokrok v náprave makroekonomických nerovnováh a pokračuje zlepšovanie stavu verejných financií. Európska rada víta skutočnosť, že v prípade viacerých členských štátov sa ukončil postup pri nadmernom deficite. Mali by sa využívať možnosti, ktoré ponúka existujúci fiškálny rámec EÚ na dosiahnutie rovnováhy medzi fiškálnou disciplínou a potrebou podporovať rast. Vzhľadom na stále vysokú úroveň zadlženosti a nezamestnanosti a nízky nominálny rast HDP, ako aj na výzvy, ktoré predstavuje starnutie obyvateľstva a podpora tvorby pracovných miest, najmä pre mladých ľudí, musí fiškálna konsolidácia pokračovať diferencovaným spôsobom priaznivým pre rast. Osobitná pozornosť by sa mala venovať štrukturálnym reformám, ktoré posilňujú rast a fiškálnu udržateľnosť, okrem iného aj náležitým posudzovaním fiškálnych opatrení a štrukturálnych reforiem, pričom by sa mala čo najlepšie využiť flexibilita, ktorá je súčasťou existujúcich pravidiel Paktu stability a rastu. V tejto súvislosti podá Komisia do 14. decembra 2014 Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní rámca EÚ pre správu hospodárskych záležitostí, ako sa stanovuje v práve EÚ (balíky šiestich a dvoch právnych predpisov).
16. Oživenie hospodárstva zostáva krehké a nerovnomerné a je potrebné pokračovať v úsilí o vykonávanie štrukturálnych reforiem podporujúcich rast a zintenzívniť ho s cieľom posilniť kapacity Európy v oblasti rastu a zvyšovania počtu a kvality pracovných miest. Je potrebné vynaložiť väčšie úsilie o zníženie daňovo-odvodového zaťaženia, reformu trhov s výrobkami a službami a reformu verejnej správy, zlepšenie podnikateľského prostredia a prostredia pre výskum, vývoj a inovácie, uľahčenie prístupu k financiam, zlepšenie fungovania sieťových odvetví a reformu vzdelávacích systémov.

17. Na základe týchto skutočností Európska rada vo všeobecnosti schválila odporúčania pre jednotlivé krajiny a ukončila tým európsky semester 2014. Vykonávanie týchto odporúčaní je pre urýchlenie rastu kľúčové. Na základe zásady zodpovednosti na vnútroštátnej úrovni a sociálneho dialógu by členské štáty mali uvedené odporúčania dodržiavať pri nadchádzajúcich rozhodnutiach o rozpočtoch, štrukturálnych reformách a politike zamestnanosti a sociálnej politike. Rada a Komisia budú vykonávanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny ďalej sledovať a v prípade potreby prijímú vhodné opatrenia.

Regulačná vhodnosť

18. Európska rada preskúmala na základe oznámenia Komisie pokrok, ktorý sa dosiahol v oblasti regulačnej vhodnosti a efektívnosti. Komisia, ďalšie inštitúcie EÚ a členské štáty dosiahli vo vykonávaní Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT) značný pokrok, čo viedlo k skutočnému zníženiu regulačného zaťaženia. Európska rada sa domnieva, že regulačná vhodnosť by mala zostať v práci inštitúcií prioritou. Vyžaduje si to, aby sa na úrovni EÚ, ako aj na úrovni jednotlivých štátov prijal pevný záväzok k regulačnému zjednodušeniu a zníženiu zaťaženia v legislatívnej činnosti a aby sa v celom legislatívnom cykle lepšie využívalo posúdenie vplyvu a hodnotenie *ex post*.
19. Opatrenia v oblasti regulačnej vhodnosti na európskej úrovni by sa mali doplniť iniciatívami členských štátov v tejto oblasti. Členské štáty by v tejto súvislosti mali pri vykonávaní právnych predpisov EÚ v plnej miere využiť ustanovenia týkajúce sa regulačnej flexibility v prospech malých a stredných podnikov.
20. Európska rada vyzýva Radu, aby pristúpila k podrobnému preskúmaniu oznámenia Komisie. Komisia, ostatné inštitúcie EÚ a členské štáty sa vyzývajú, aby naďalej ambiciózne vykonávali program REFIT, zohľadňujúc pritom ochranu spotrebiteľov a zamestnancov, ako aj problematické aspekty týkajúce sa zdravia a životného prostredia.

B. KLÍMA A ENERGETIKA

21. Európska rada v súlade so svojimi závermi z marca 2014 zhodnotila pokrok, ktorý sa dosiahol v súvislosti s konečným rozhodnutím o rámci politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030, ktoré sa prijme v októbri. V tomto kontexte zdôraznila, že je dôležité urýchlene rozvinúť najdôležitejšie prvky rámca, pričom so záujmom očakáva najmä preskúmanie, ktoré by Komisia mala predložiť do júla a ktoré sa týka smernice o energetickej efektívnosti a spôsobov, ktorými energetická efektívnosť môže prispieť k rámci politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030. Opätovne potvrdzuje význam samitu OSN o klíme, ktorý sa uskutoční v septembri 2014, ako aj to, že špecifický cieľ EÚ na rok 2030 v oblasti zníženia emisií skleníkových plynov bude plne v súlade s dohodnutým ambicióznym cieľom EÚ na rok 2050.
22. Európska rada uvítala Európsku stratégiu energetickej bezpečnosti, ktorú predložila Komisia, a na tomto základe uskutočnila prvé rokovanie. Táto stratégia úzko súvisí s rámcom politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030. Európska rada vyzýva na zintenzívnenie úsilia o zníženie vysokej miery energetickej závislosti Európy a podporuje okamžité vykonanie súboru najnaliehavejších opatrení na posilnenie odolnosti a energetickej bezpečnosti Európy v krátkom časovom horizonte, a to pred zimou 2014/2015. Dohodla sa predovšetkým na tom, že:
- vzhľadom na posúdenie rizika krátkodobého prerušenia dodávok sa posilnia existujúce mechanizmy pre núdzové situácie a mechanizmy solidarity vrátane zásobníkov plynu, núdzovej infraštruktúry a spätných tokov, aby bolo možné čeliť tomuto riziku predovšetkým v najzraniteľnejších členských štátoch;
 - s cieľom posilniť energetickú bezpečnosť EÚ by sa mali realizovať príslušné investície do energetickej infraštruktúry vrátane investícií, ktoré zahŕňajú tretie krajiny, pričom je nutné v plnej miere zaistiť súlad so všetkými pravidlami vnútorného trhu EÚ a hospodárskej súťaže, ktoré sa musia dôsledne presadzovať;

- EÚ sa bude spolu so svojimi medzinárodnými partnermi zasadzovať o zníženie rizika prerušenia dodávok energie;
- Energetické spoločenstvo, ktorého cieľom je rozšíriť *acquis* EÚ v oblasti energetiky do krajín zapojených do procesu rozširovania a susedných krajín, by sa malo posilniť, aby sa zabezpečilo uplatňovanie tohto *acquis* v týchto krajinách.

V rámci príprav na októbrové zasadnutie Európskej rady požiadala Európska rada Radu, aby na základe Európskej stratégie energetickej bezpečnosti, ktorú predložila Komisia, vykonala ďalšiu analýzu iných strednodobých až dlhodobých opatrení na posilnenie energetickej bezpečnosti EÚ. Európska rada zdôraznila význam energetickej efektívnosti, ďalšieho rozvoja domácej produkcie, ďalšej realizácie a integrácie európskeho trhu s energiou na základe regionálneho prístupu, zvyšujúc pritom transparentnosť trhu so zemným plynom, a na základe dobudovania chýbajúcej infraštruktúry v záujme toho, aby do konca roku 2015 nebol žiadny členský štát izolovaný od európskych plynárenských sietí a elektrizačných sústav. V súlade s cieľom dokončenia európskeho trhu s energiou do konca roku 2014 sa musí zvýšiť prepojenosť, a to aj prostredníctvom ďalšieho preskúmania nového cieľa týkajúceho sa prepojenosti, ktorý navrhla Komisia.

23. Európska rada prijme najneskôr v októbri 2014 konečné rozhodnutie o novom rámci politik v oblasti klímy a energetiky vrátane ďalších opatrení zameraných na posilnenie energetickej bezpečnosti Európy a osobitných cieľov prepojenia do roku 2030. Na dodržanie tohto dohodnutého termínu sa vynaloží maximálne úsilie.
24. Európska rada tiež podporuje rímsku iniciatívu G7 v oblasti energetiky, ktorej účelom je vykonávať politiky na vybudovanie konkurencieschopnejšieho, diverzifikovanejšieho a odolnejšieho energetického systému so zníženými emisiami skleníkových plynov prostredníctvom podpory využívania bezpečných a udržateľných technológií.

III. ĎALŠÍ INŠTITUCIONÁLNY CYKLUS

25. Európska rada prijala rozhodnutie, ktorým Európskemu parlamentu navrhla Jeana-Clauda Junckera za kandidáta na predsedu Európskej komisie. Predseda Európskej rady uskutoční konzultácie v súvislosti s ďalšími vymenovaniami, ku ktorým sa má pristúpiť.
26. Dohodla sa na pripojenom strategickom programe. Vyzýva inštitúcie EÚ a členské štáty, aby tieto priority v plnej miere začlenili do svojej práce. Tento program tiež bude usmerňovať inštitúcie pri tvorbe ročných a viacročných programov, ako aj pri legislatívnom plánovaní, a inštitúcie by mu mali prispôsobiť organizáciu svojej práce. Európska rada zabezpečí pravidelné monitorovanie vykonávania týchto strategických priorít.
27. Spojené kráľovstvo vyjadrilo určité obavy v súvislosti s budúcim vývojom EÚ. Týmito obavami bude potrebné sa zaoberať.

Európska rada v tomto kontexte konštatovala, že koncepcia stále užšej Únie ponúka rozličné spôsoby integrácie rôznych krajín, čo krajinám, ktoré si želajú integráciu prehĺbiť, umožňuje tak urobiť, rešpektujúc pritom vôľu tých krajín, ktoré si ďalšie prehĺbenie integrácie neželajú.

Po vytvorení novej Európskej komisie Európska rada zvaží proces, ktorým sa bude vymenúvať predseda Európskej komisie v budúcnosti, v súlade s európskymi zmluvami.

IV. INÉ OTÁZKY

28. Európska rada zablahoželala Litve k pokroku dosiahnutému v oblasti konvergencie, ktorý sa zakladá na zdravej hospodárskej, fiškálnej a finančnej politike, a uvítala splnenie všetkých konvergenčných kritérií stanovených v zmluve. Podporila návrh Komisie, aby Litva prijala euro 1. januára 2015.

Ukrajina

29. Európska rada pripomína vyhlásenia hláv štátov a predsedov vlád o Ukrajine zo 6. marca a 27. mája, závery Európskej rady z 21. marca a závery Rady pre zahraničné veci o Ukrajine z 23. júna a vyjadruje podporu pre mierový plán, ktorý minulý týždeň oznámil prezident Porošenko. Berie na vedomie vyhlásenie ruského prezidenta, že v zásade podporuje mierový plán, a rozhodnutie Rady federácie o zrušení povolenia na použitie ruských síl na vojenský zásah na Ukrajine.
30. Európska rada vyjadruje poľutovanie nad tým, že prímerie, ktoré síce ukrajinské orgány rešpektovali, nevedlo k úplnému ukončeniu vojenských prejavov nepriateľstva. Preto vyzýva všetky strany, aby sa skutočne zaviazali k vykonávaniu mierového plánu a pevne zakotvili ukončenie vojenských aktivít. Naliehavo vyzýva Ruskú federáciu, aby aktívne využila svoj vplyv na nelegálne ozbrojené skupiny a zastavila tok zbraní a militantov cez hranicu s cieľom dosiahnuť rýchle a hmatateľné výsledky, pokiaľ ide o zmiernenie napätia. Európska rada podporuje skutočnosť, že OBSE monitoruje vykonávanie mierového plánu, ako aj jej úlohu pri podpore zabezpečenia prímeria a zriadenia účinnej kontroly hraníc.
31. Európska rada opätovne potvrdzuje svoj záväzok podporovať proces hospodárskej stabilizácie Ukrajiny a víta dve nedávne významné platby Komisie v rámci zmluvy o budovaní štátu a v rámci makrofinančnej pomoci, ktoré celkovo predstavujú 750 miliónov EUR. Európska rada v tejto súvislosti s nádejou očakáva koordinačné zasadnutie darcov na vysokej úrovni zamerané na Ukrajinu, ktoré sa má uskutočniť 8. júla v Bruseli.

32. Európska rada v nadväznosti na marcové závery a rozhodnutie neuznať protiprávnu anexiu Krymu a Sevastopolu víta prácu, ktorú vykonala Komisia s cieľom uplatniť túto politiku, a rozhodnutie zakázať dovoz tovaru z Krymu a Sevastopolu, ktorý nemá ukrajinský certifikát.
33. Európska rada pripomína, že na základe jej žiadosti z marca prebiehajú prípravné práce Európskej komisie, ESVČ a členských štátov zamerané na ciele opatrenia, aby sa bezodkladne mohli prijať ďalšie kroky. Európska rada v tejto súvislosti očakáva, že do 30. júna sa prijímú tieto kroky:
- dohoda o mechanizme overovania pre prímerie a účinnú kontrolu hraníc, ktorý bude monitorovať OBSE,
 - vrátenie troch hraničných priechodov (Izvarino, Dolžanskij, Krasnopartizansk) ukrajinským orgánom,
 - prepustenie zajatcov vrátane všetkých pozorovateľov OBSE,
 - začatie vecných rokovaní o vykonávaní mierového plánu prezidenta Porošenka.

Rada posúdi situáciu a v prípade potreby prijme nevyhnutné rozhodnutia. Európska rada zdôrazňuje svoje odhodlanie znovu kedykoľvek zasadnúť s cieľom prijať ďalšie zásadné reštriktívne opatrenia.

34. Európska rada schválila závery Rady z 24. júna 2014 o Albánsku.
-

STRATEGICKÝ PROGRAM PRE ÚNIU V ČASOCH ZMIEN

Voľbami do Európskeho parlamentu v máji 2014 sa otvára nový legislatívny cyklus. Tento moment politickej obnovy prichádza práve vtedy, keď sa naše krajiny začínajú vymaňovať z niekoľkých rokov hospodárskej krízy a keď rastie rozčarovanie verejnosti z politiky. Teraz je správny čas stanoviť, na čo by sa Únia podľa nás mala sústrediť a ako by mali fungovať jej inštitúcie.

Európska rada sa dnes dohodla na piatich zastrešujúcich prioritách, ktorými sa bude riadiť práca Európskej únie počas nasledujúcich piatich rokov: silnejšie ekonomiky s väčším počtom pracovných miest; spoločnosti, ktoré sú schopné posilňovať postavenie občanov a chrániť ich; bezpečná budúcnosť v oblasti energetiky a klímy; dôveryhodná oblasť základných slobôd; účinné spoločné opatrenia vo svete.

Opatrenia v týchto oblastiach majú zásadný význam so zreteľom na dôležité výzvy, ktorým budú čeliť naše spoločnosti. Hoci oživenie v Európe naberá na rýchlosti, najviac nás stále znepokojuje nezamestnanosť – najmä medzi mladými ľuďmi – a prehlbujú sa nerovnosti. Medzitým sa rýchlo mení globálna ekonomika. V digitálnom veku núti zápas v oblasti inovácie, zručností a trhov naše krajiny predvídať a prispôbovať sa. Nedostatok prírodných zdrojov, náklady na energiu a vplyv zmeny klímy sú hlavnými výzvami; Európa je zraniteľná pre svoju súčasnú energetickú závislosť. Radikalizácia a extrémizmus sú dôvodom obáv na celom svete. Geopolitickú stabilitu v blízkosti našich hraníc nemožno považovať za samozrejmosť. Výzvou sú demografické trendy, keďže starnúce obyvateľstvo vyvíja dodatočný tlak na naše systémy sociálneho zabezpečenia, a toky neregulárnej migrácie, ktoré si vyžadujú reakciu a zosúladené opatrenia.

Na základe týchto skutočností sa Únia musí v nadchádzajúcich rokoch snažiť predovšetkým vybaviť naše spoločnosti pre budúcnosť a posilniť dôveru.

Krajiny Európy sú v jedinečnom postavení formovať zmenu – a to tak individuálne, ako aj kolektívne ako Únia. Naša rozmanitosť je devízou, naša jednota prináša silu. V našej únii existujú rôzne stupne spolupráce a integrácie. Naša politika rozširovania naďalej podporuje demokraciu a prosperitu.

Únia musí v súlade so zásadou subsidiarity a zásadou proporcionality sústrediť svoje opatrenia na oblasti, v ktorých majú skutočný účinok. Mala by sa zdržať prijímania opatrení v prípadoch, keď tie isté ciele môžu členské štáty dosiahnuť lepšie. Dôveryhodnosť Únie závisí od jej schopnosti zabezpečiť náležité plnenie rozhodnutí a záväzkov. Vyžaduje si to silné a dôveryhodné inštitúcie, ale bude prosperovať aj z užšieho zapájania národných parlamentov. Okrem toho by sa mal klásť dôraz na konkrétne výsledky, a to v nasledujúcich piatich oblastiach.

1. Únia pracovných miest, rastu a konkurencieschopnosti

Naše krajiny sa začínajú vymaňovať z hospodárskej krízy, ktorá bola najhlbšia za celú generáciu. Vidíme, že úsilie a reformy prinášajú výsledky. Predsa však nebudeme môcť naplniť očakávania, ktoré sme mali v minulosti. Dôležité výzvy zostávajú: pomalý rast, vysoká nezamestnanosť, nedostatočné verejné a súkromné investície, makroekonomické nerovnováhy, verejný dlh a nedostatok konkurencieschopnosti. Dodržiavame Pakt stability a rastu. Všetky naše ekonomiky musia pokračovať vo vykonávaní štrukturálnych reforiem. Je jasné, že naša spoločná sila závisí od úspechu každej jednej krajiny. Únia preto potrebuje odvážne kroky na posilnenie rastu, zvýšenie investícií, vytváranie väčšieho počtu a kvalitnejších pracovných miest a podporu reforiem na zvýšenie konkurencieschopnosti. Vyžaduje si to tiež čo najlepšie využívanie flexibility, ktorá je zakotvená v existujúcich pravidlách Paktu stability a rastu.

Nadchádzajúce preskúmanie stratégie Európa 2020 bude dobrou príležitosťou na jej plné zosúladenie s týmto strategickým programom.

Pre Úniu preto na nasledujúcich päť rokov stanovujeme tieto priority:

- **v plnej miere využívať potenciál všetkých dimenzií jednotného trhu:** dobudovaním vnútorného trhu s produktmi a službami; dobudovaním jednotného digitálneho trhu do roku 2015;
- **podporiť atmosféru podnikania a vytvárania pracovných miest**, v neposlednom rade pre MSP: uľahčením prístupu k financovaniu a investíciám; zabezpečením odolnejšej finančnej regulácie; zlepšením fungovania trhov práce a presunutím daňového zaťaženia z pracovnej sily; znížením zbytočnej administratívnej záťaže a nákladov na dodržiavanie predpisov cieľovým spôsobom, a to so zreteľom na ochranu spotrebiteľov a zamestnancov, ako aj problémové otázky týkajúce sa zdravia a životného prostredia;

- **investovať a pripraviť naše ekonomiky pre budúcnosť:** riešením dávno potrebných investícií do dopravnej, energetickej a telekomunikačnej infraštruktúry, ako aj do energetickej efektívnosti, inovácie a výskumu, zručností, vzdelávania a inovácie; plným využívaním štrukturálnych fondov EÚ; mobilizáciou správnej kombinácie súkromného a verejného financovania a uľahčením dlhodobých investícií; využívaním a vyvíjaním finančných nástrojov, napríklad nástrojov Európskej investičnej banky, predovšetkým na dlhodobé projekty; stanovením vhodného regulačného rámca pre dlhodobé investície;
- **posilniť globálnu atraktívnosť Únie** ako miesta výroby a investícií so silnou a konkurencieschopnou priemyselnou základňou a prosperujúcim poľnohospodárstvom a do roku 2015 ukončiť rokovania o medzinárodných obchodných dohodách v duchu vzájomného prospechu a transparentnosti vrátane Transatlantického obchodného a investičného partnerstva;
- **vytvoriť z hospodárskej a menovej únie solídnejší a odolnejší faktor stability a rastu:** s pevnejším riadením eurozóny a užšou koordináciou hospodárskej politiky, zblížovaním a solidaritou, pričom sa bude rešpektovať integrita vnútorného trhu a zachová transparentnosť a otvorenosť voči krajinám EÚ, ktoré nie sú členmi eurozóny.

2. Únia, ktorá posilňuje postavenie všetkých občanov a chráni ich

Európania využívajú príležitosti, ktoré im ponúkajú integrované ekonomiky s otvorenými hranicami, ale výhody nie sú vždy okamžite hmatateľné pre všetkých. Mnohí majú skúsenosti s chudobou a sociálnym vylúčením alebo z nich majú strach. Únia musí robiť to, v čom je dobrá, a naďalej sprístupňovať príležitosti, ale musí tiež byť vnímaná ako zdroj ochrany a musí tak aj pôsobiť. Ľudia očakávajú, že Európa ochráni ich záujmy a udrží hrozby pod kontrolou, ale aj to, že bude rešpektovať ich identitu a pocit príslušnosti ku svojej spoločnosti. Únia musí byť silnejšia navonok a starostlivejšia vo vnútri.

Pri rešpektovaní právomocí členských štátov, ktoré sú zodpovedné za svoje systémy sociálneho zabezpečenia, sme preto stanovili pre Úniu na nasledujúcich päť rokov v tejto oblasti tieto priority:

- **pomôcť rozvíjať zručnosti a uplatňovať talenty a sprístupniť životné príležitosti pre všetkých:** zintenzívnením boja proti nezamestnanosti mladých ľudí, najmä tých, ktorí neukončili vzdelávanie, nie sú zamestnaní ani zapojení do procesu odbornej prípravy; podporou správnych zručností pre modernú ekonomiku a celoživotné vzdelávanie; uľahčením mobility pracovníkov, najmä v oblastiach, v ktorých sú stále voľné miesta alebo v ktorých prevláda nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami; ochranou práva všetkých občanov EÚ na voľný pohyb, pobyt a prácu v iných členských štátoch ako jednej zo štyroch základných slobôd Únie, a to aj proti prípadnému zneužívaniu alebo podvodným nárokom;
- **zabezpečiť spravodlivosť:** bojom proti daňovým únikom a daňovým podvodom, aby všetci občania prispievali spravodlivým dielom;
- **pomôcť zabezpečiť všetkým našim spoločnostiam vytvoriť vlastné záchranné siete, ktoré majú sprevádzať zmeny a zvrátiť nerovnosti,** so systémami sociálnej ochrany, ktoré sú efektívne, spravodlivé a vhodné pre budúcnosť; investovanie do ľudského kapitálu a sociálnej štruktúry má v skutočnosti kľúčový význam aj pre vyhliadky dlhodobej prosperity európskej ekonomiky.

3. Smerom k energetickej Únii s perspektívnou politikou v oblasti klímy

V dôsledku geopolitických udalostí, svetovej energetickej konkurencie a vplyvu zmeny klímy musíme prehodnotiť našu stratégiu v oblasti energetiky a klímy. Musíme sa vyhnúť tomu, aby sa Európa do takej vysokej miery spoliehala na dovoz palív a zemného plynu. S cieľom zabezpečiť, aby sme našu budúcnosť v oblasti energetiky mali plne pod kontrolou, chceme vybudovať energetickej Únii, ktorej cieľom je dostupná, bezpečná a udržateľná energia. Energetická efektívnosť má zásadný význam, keďže najlacnejšia a najčistejšia energia je tá, ktorá sa nespotrebuje.

S ohľadom na túto výzvu sa naše politiky v oblasti energetiky a klímy na nasledujúcich päť rokov musia zamerať na:

- **dostupnú energiu** pre spoločnosti a občanov: znížením dopytu po energii vďaka zvýšeniu energetickej efektívnosti; dobudovaním nášho integrovaného trhu s energiou; nájdením spôsobov, ako zvýšiť vyjednávaciu silu Únie; zvýšením transparentnosti na trhu so zemným plynom; stimulovaním výskumu, vývoja a európskej priemyselnej základne v oblasti energetiky;
- **bezpečnú energiu** pre všetky naše krajiny: urýchlením diverzifikácie dodávok energie a trás, a to aj prostredníctvom obnoviteľných, bezpečných a udržateľných a iných domácich zdrojov energie, ako prostriedku na zníženie energetickej závislosti, najmä závislosti od jediného zdroja alebo dodávateľa; vytvorením nevyhnutnej infraštruktúry, ako sú vzájomné energetické prepojenia; poskytnutím správneho plánovacieho rámca pre súkromných a verejných aktérov, aby mohli prijímať rozhodnutia o strednodobých až dlhodobých investíciách;
- **zelenú energiu**: ďalším vedením boja proti globálnemu otepľovaniu pred zasadnutím Konferencie zmluvných strán Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy v roku 2015 v Paríži a po nej, a to aj stanovením ambiciózných cieľov na rok 2030, ktoré sú v plnom súlade so schváleným cieľom EÚ na rok 2050.

4. Únia slobody, bezpečnosti a spravodlivosti

Občania očakávajú, že ich vlády zabezpečia právo, ochranu a spravodlivosť pri plnom dodržiavaní základných práv a zásad právneho štátu. To si vyžaduje aj spoločný európsky postup založený na našich základných hodnotách. Javy ako terorizmus a organizovaná trestná činnosť si vzhľadom na svoj cezhraničný rozmer vyžadujú intenzívnejšiu spoluprácu EÚ. To isté platí pre záležitosti v oblasti justície, keďže občania stále viac študujú, pracujú, podnikajú, žená a vydávajú sa a majú deti v rámci celej Únie. Ďalšou výzvou pre budúce roky bude riadenie migračných tokov, ktoré naberajú na sile v dôsledku nestability a chudoby v mnohých častiach sveta a v dôsledku demografických trendov – záležitosť, ktorá si vyžaduje solidaritu a spravodlivé rozdelenie zodpovednosti.

Preto priority, ktoré pre Úniu stanovujeme na nasledujúcich päť rokov, sú tieto:

- **lepšie riadiť migráciu vo všetkých jej aspektoch:** riešením nedostatku osobitných zručností a pritiahnutím talentovaných ľudí; rezolútnejším riešením neregulárnej migrácie, a to aj lepšou spoluprácou s tretími krajinami, vrátane spolupráce v oblasti readmisie; ochranou osôb, ktoré to potrebujú, prostredníctvom pevnej azylovej politiky; posilneným, moderným riadením vonkajších hraníc Únie;
- **predchádzať a bojovať proti trestnej činnosti a terorizmu:** bojom proti organizovanej trestnej činnosti, napríklad obchodovaniu s ľuďmi, pašovaniu a počítačovej trestnej činnosti; bojom proti korupcii; bojom proti terorizmu a radikalizácii a súčasným zabezpečením základných práv a hodnôt vrátane ochrany osobných údajov;
- **zlepšiť justičnú spoluprácu medzi našimi krajinami:** budovaním prepojení medzi rôznymi systémami a tradíciami súdnictva; posilnením spoločných nástrojov vrátane Eurojustu; vzájomným uznávaním rozsudkov, aby občania a spoločnosti mohli ľahšie uplatňovať svoje práva v celej Únii.

5. Únia ako silný globálny aktér

Nedávne udalosti ukazujú, ako rýchlo sa strategické a geopolitické prostredie mení, v neposlednom rade aj na východných a južných hraniciach Únie. Nestabilita v našom širšom susedstve je väčšia ako kedykoľvek predtým. Zároveň ešte nikdy nebolo také dôležité zapojiť našich partnerov do riešenia otázok vzájomného alebo globálneho záujmu. Pre obranu našich záujmov a hodnôt a ochranu občanov má zásadný význam silnejšia angažovanosť Európskej únie vo svetových záležitostiach.

V oblasti zahraničnej politiky budú počas nasledujúcich rokov kľúčové tieto priority:

- **maximalizovať náš vplyv:** zabezpečením jednotnosti medzi cieľmi členských štátov a cieľmi EÚ v oblasti zahraničnej politiky a zlepšením koordinácie a súdržnosti medzi hlavnými oblasťami vonkajšej činnosti EÚ, ako napríklad v oblasti obchodu, energetiky, spravodlivosti a vnútorných záležitostí, rozvojových a hospodárskych politík;
- **byť silným partnerom v našom susedstve:** podporovaním stability, prosperity a demokracie v krajinách, ktoré sú najbližšie k našej Únii, na európskom kontinente, v oblasti Stredozemia, v Afrike a na Blízkom východe;
- **zapojiť našich globálnych strategických partnerov, najmä našich transatlantických partnerov,** do riešenia širokej škály otázok – od obchodu a kybernetickej bezpečnosti po ľudské práva a predchádzanie konfliktom, nešírenie a krízové riadenie – na dvojstranných aj viacstranných fórach;
- **rozvíjať spoluprácu v oblasti bezpečnosti a obrany,** aby sme mohli dodržať naše záväzky a dostať svojej zodpovednosti na celom svete: posilnením spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky spôsobom, ktorý bude v plnej miere dopĺňať NATO; zabezpečením toho, aby členské štáty zachovali a rozvíjali potrebné civilné a vojenské spôsobilosti, a to aj prostredníctvom ich združovania a spoločného využívania; vybudovaním silnejšieho európskeho obranného priemyslu.

DOKUMENTY SCHVÁLENÉ EURÓPSKOU RADOU

- *Správa Rady z 24. júna 2014 o odporúčaniach pre jednotlivé krajiny na rok 2014*
 - *Závery Rady z 24. júna 2014 o Albánsku*
 - *Stratégia námornej bezpečnosti Európskej únie*
 - *Závery Rady z 19. mája 2014 o výročnej správe o oficiálnej rozvojovej pomoci EÚ*
-
-